

MOLNÁR SÁNDOR

Veszprémi irka – a kilencedik szám elé

Botár, Fenyő és Kovács József egy tocsogós télvégi vasárnap délelőtt, masszív dohányfüstben iszogattak Veszprémben. Sör, Hubertus, sör. 1971. Az álmos, unott beszélgetés, ahogy fogyott a sör, hirtelen izgatottá vált: kellene valami az Ünnepi Könyvhétre! Egymás szavába vágva aztán, ötlet-ötlet hátán, összeállt az első Veszprémi Irka.

Egy tocsogós télvégi délelőtt egy papundekli doboz könyvet hoztak be az utasba; krimik, a hatvanas évek túlzott példányszámban kiadott, elfeledett irodalma, és köztük az Irka első száma, Csoóri Sándor előszavával, hoppá! Nézd csak Loon! Egy kis darab veszprémi kultúrtörténelem! Írjuk alá, mindenki, az Arany Elefántyuk Társaság tagjai, és adjuk oda Botárnak, aki nemrégiben kapta meg díjunkt!

Gyűltek az aláírások: Heha, Kovács Péter, Lugossy, Horváth Lajos, Praznó, Baumann Béla, László Péter, Herth Viki, Brassai, Bozsik, Fenyvesi Ottó, és huszonharmadikán, a kőbe vésett összejövetelel napon odaadtuk Attilának. Borok, pálinka, masszív dohányfüst az Utasban, boldog zsivalygás!

Ültünk az Utasban. Dohányfüst, bor. Tóth Loon mélézva forgatta poharát, hallgatott. Ilyen elegánsan én még embert nem láttam inni! Szemlélte a bort, szagolgatta, kicsit meglötykölte, de még nem ivott bele. Mikor adták ki utoljára az Irkát? – kérdezte, és csak akkor kortyolt egyet. Tíz éve, vágta rá rögtön Brassai, aki bármire bármikor kész volt a válasszal, a Dimitrov jegyezte, Bakcsi Andrásék. Le van védve? Nincs, vágta rá Botár. Akkor kiadjuk! Loon erre már kiitta a poharát.

Akár az első számnál az akkoriak, Botár, Fenyő, Kovács Józsi, most, a nyolcadiknál is masszív dohányfüstben vágunk egymás szavába. Kézírással? Igen, már akitől lehet még kéziratot kérni! Kiktől kérünk verseket? A régi nagyok mindenképp legyenek benne! Széki Patka, Balogh Elemér, Bárdossy Pali, Szokoly! És a fiatalok! Tehetséges gimnazisták, meg szemmerék, Bodó Geri, Éltető Zsóka! Botár és Brassai legyenek a szerkesztők! Kiadó az Arany Elefántyuk Társaság, hurrá, végre csinálunk valami maradandót!

Brassai járta a középiskolákat, magyartanárokkal értekezett, kiket javasolnának, például „Czaun Dórá, Zolikám”, mondta Kapor tanárnő a Lovassyban. Nagy Lizetta hozott egy Patka-kötetet, egyik oldalán kézírás, másikon nyomtatott szöveg, abból másolhatnánk kézírásos verset, de ezt még meg kell beszélnie Patka jogörökösével, Fábíán Judittal, de biztosan engedi, Botár telefonon rendelt verseket, engedélyeket. Szokolyt simán

betettük. Brassai kései szerelme, Mosonyi Kata is adott verset, Tungli M. Klára kéziratott hozott, Búzás Huba is. Bozsik ragaszkodott a gépíráshoz, mindenki örömeire, mert saját írását másnap már ő is csak úgy tudta elolvasni, ha grafológusért szalajtatott.

Összeállt az anyag. Pfitzner „érsek úr” felelt a nyomdáért, százhuszonnyolcezer forint, ezt meg kell szavaznunk, egyszerű többséggel. A karikatúrista a végletekig ellenezte, esetleg, ha ő illusztrálná, talán engedékenyebb lenne, de úgy sokkal drágább, tromfolt rá „érsek úr”, meg nem is lenne hagyománytisztelő, csaptam az asztalra én. Megszavaztuk. Kezdtük rá gyűjteni a pénzt. A karikatúrista szentségtelt, ő erre a szarra nem ad...

Loon csinálta a tipográfiát, írógép-betűkkel, a lapokat az „érsek úr” nyomdába adta.

Mosonyi Kata kimaradt, hanyatlott Brassai ölébe az Irka 8. száma. Elsápadt. Elsápadtam. Migray Emőd is kimaradt, sápadtunk tovább. Egyáltalán, az M betű kimaradt szőrén-szálán!

Tóth Loon utolsó fényképén, csontsoványan, a László Kórház steril szobájában, csontvelő-átültetésre várva a kezében tartja a Veszprémi Irkát, a kép alatt kérdés: nos, működött a nyomda ördöge? Igen, Loon, működött, de sebj, gyógyulj! Rá egy héttel aztán kigyógyult ebből a világból.

Ahogy kigyógyult utána rögtön Brassai is, velencei nászútja előtt egy hónappal, magára hagyva szerelmetes új feleségét, Mosonyi Katát, aki még az Irkából is kimaradt.

Botár Attila utoljára még jól becsapott: megyek mindenképpen huszonharmadikán az összejövetelre, de helyette telitalpas járásával, ám mégis elegánsan, vette a kalapját, és kitrappolt az életből ő is.

Botár írta valahol az első Irka történetében: „Neveket írok még ide, az első Veszprémi Irka – tanulói – névsorát. Mert hátha kidobja valakinek egy itten – siralomvölgyi vagy túlvilági – Google-kereső: Balogh Elemér, Bárdossy Pál, Botár Attila, Kovács József, Mojzer Ferenc, Patka László, Péntek Imre, Sarusi Mihály, Szokoly Tamás.”

Neveket írok én is ide még, a nyolcadik Veszprémi Irka „tanulói” névsorát. Mert hátha kidobja valakinek egy itten – siralomvölgyi vagy túlvilági – Google-kereső: Balogh Elemér, Bárdossy Pál, Bodó Gergely, Botár Attila, Búzás Huba, Bozsik Péter, Czaun Dóra, Domján Gábor, Éltető Erzsébet, Fenyvesi Ottó, Kanyár Erika, Kovács József, Sarusi Mihály, Széki Patka László, Szokoly Tamás, Tungli M. Klára. És Mosonyi Kata.